

دوینا یئیندن یارانیر؟

اکبر ائلدار اوغلو

ایستانبول اوینوئرسیتته‌سی ایقتصاد دوکتورو

اینسالیق تاریخی آشناغیداکی مرحله‌لری کئچرهک بوگونکو سویه‌یه گلدی. تقریباً میلاددان ۸ مین اول شرقده اکینچیلیک اینقلابی باش وئردی. او دؤورده هر کس حیاتی نی تورپاقدان قازانیردی تورپاق هم ده زنگینلییین اساس منبعی کیمی چیخیش ائدیردی. آنجاق آدام باشینا دوشن یارانلی تورپاق ساحه‌سینین ۱۹۸۰-جی ایللردن اعتباراً ۷ فیایز آلاماسی تورپاغین دا کئچمیشده اولدوغو کیمی ثمره وئرمه‌دینی گؤستریر.

آردیندان اوروپا صنایع اینقلابینا ایمضاء آتدی. ۱۷۵۰-جی ایللردن سونرا باتی اوروپا ال امه‌ییندن فابریک ایستیحصالینا کئچدی. تورپاغین یئرینی فابریکلر آلدی. اینسانلار قول گوجونو ساتاراق حایات سوردومه‌یه باشلادیلار. ایقتصادی آرتیمدا تورپاغین یئرینی کاپیتال آماغا باشلادی. تارلادان فابریکه کئچید اینسانلارین شخصییتینی ده ده‌بیشدیردی. بو عینی زاماندا میللی دؤولتلرین ده اورتایا چیخماسینی شرطلندیردی.

صنایع اینقلابیندان اول اوروپا نه صنایعه نه ده علم و تکنولوژیده شرقدن ایره‌لیده دنیلدی. حتی او زامان شرقین ان بؤیوک دؤولتریندن اولان عثمانلی ایمپئراتورلوقونون بیر چوخ ساحه‌لرده داها اوستون اولدوغونو گؤسترن دلایلر ده موجوددور. آنجاق اوروپادا باش وئرن ده‌بییشیکلییه لاقید موناسیبتین عوضینی آنادولو تورکلری ایمپئراتورلوقون سقوتوایله اؤده‌دی.

بوگون ایسه تورپاق کیمی، فابریکلرین دؤورو ده گنریده قالدی. ۱۹۷۰-جی ایللردن سونرا دوینا یئنی بیرچاغا یئلکن آچیب کی، بونا دا بیلگی چاغی دنیلیر. بیلگی جمعیتی ایله یئنی بیر چاغا داخیل اولان اینسانلیق صنایع اینقلابینین یاراندیغیندا داها بؤیوک بیر دؤنم سیچراماسی یاشامیشدیر.

آرتیق نهنگ فابریکلرین یئرینی فوتو بویدا بیلگی‌سایارلار آلینجا، میللی دؤولتلر ده جیدی ده-بییشیکلییه داخیل اولور و میللت اوستو تشکیلاتلارنا (اوروپا بیرلییی کیمی) آدیملارلار. آنجاق هر چاغین اؤز روحو واردیر. بیلگی چاغینین دا روحو سورعته دایانیر. مثلاً ۱۸۶۵-جی ایلده آمریکا بیرلشمیش دؤولتلری باشقانی لینگولن-ون اولومو اینگیلتره-ده ۱۲ گون سونرا دوپولموشدور. بو گون ایسه اینفورماسیاین ثانیلرله اولچولدوبو بیر دونیادا یاشاییریق. میکروسوفت-ون آپاردیغی بیر آنالیزه گؤره اونومویل و فضا تکنولوژیسی بیلگی‌سایار و بیلگی تکنولوژیلری ایله عینی سورعتله اینکیشاف ائتمسه یدی، یئنی بیر اونومویلی ۲ دولارا آلابیله‌حک و هارداسا ۱ لیتر بنزینله ۶۰۰ مایل گنده بیله‌حکدیک. بیر پیرزا قیمتینه ایسه بیر 747 Boeng طیاره سی ساتین آلینا بیلردی.

دونیادا کی ترانسفورماسیایا ایسوجدن (سوئد) اؤرنک وئرسک (Volvo) دوننین (Ericsson) ایسه بوگونون شیرکتیدیر. (Volvo) بیر زامان سونرا اورادا قالا بیلمه‌یه‌حک، ایستیحصالی باشقا بیر آذربایجان (فوزنی) کیمی اینکیشاف ائتمکده اولان اولکه‌یه بوراخیلماق. (Ericsson) ایسه یئنی چاغین محصولو کیمی اورادا هله بیر مدت قالماق ایمکانینا صاحبیدیر. نئجه کی قومدان (کوارتز) بیلگی‌سایار چیپلری (Chip) ایستیحصال ائتمه‌یی باچاران جمعیتلر، بین‌الخالی امک بؤلگوسونده قومدان شوشه ایستیحصال ائتمه‌یی، چیپلرینی ساتماق ایسنه‌دیکلری بیر آلت قورویدا کی جمعیتلره بوراخیلار. اما بونون فرقینه وارن و بنین گوجو کاپیتالینا یاتیریم (سرما) یاپان آلت قورویداکی جمعیتلر اوست قورویا سیچراما ایمکانینا بییه‌لنیرلر.

۲۱-جی عصرده یالنیز بنین گوجو کاپیتالینا یاتیریم یاپانلارین رقیابت انده‌بیله‌جه‌یی دوشونولمکده‌دیر. آذربایجان (فوزنی) ایسه هله ده زنگینلییی، دونیادا عؤمرونو باشا وورموش ساحه‌لرینده (نفت و معدنچیلیکده) آختاریر. چونکو بورا دونیاداکی ایقتصادی یاریشلاری اینکار ائدن بیر مکاندیر. اوردون اولکه سی بئله، بیلگی صنایع‌سینده بؤیوک ایقتصادی موعاھیده‌لره ایمضاء آتماقلا ۵۰ میندن آرتیق اینسانی بو ساحه‌ده مشغوللوقا جلب ائتمه‌یی باشاردی. پروفراملاشدیرما و بیوتکنولوژییه قویدوغو یاتیریملارلا گؤره آرتیق اوزون زاماندر کی هیندیستان دونیانین اؤنده گئدن اینفورماسیا شیرکتلرینین دیقیتینی اوزونه جلب ائتمکده‌دیر. آذربایجان (فوزنی) بیلگی چاغینا کئچید سورعتینه نظر سالاندا سانکی، هئچ بیر زامان دونیا ایله آیفلاشا بیلمه‌یه‌حک و لیئترال دؤولت اول بیلمه‌یه‌جه‌یینی قبول ائتمه‌لی اولاجاقدیر.

آرتیق لیئترال دؤولت اولمادان، دئموکراتیا و اؤزگورلوبو منیمسه‌مه‌دن دونیاداکی زنگینلیکدن یئتری قده پای آلماق مومکون دنیل. تصادوفی دنیل کی، دونیادا گلیشمیش اولکه‌لر ده اینسان حاقلاری، سریست بازار ایقتصادیاتی و دئموکراتیا کیمی بشری ده‌یرلره ان چوخ صاحب چیخان اولکه لردیر. چونکو، بیراولکه اؤزگورلشدییی سویه‌ده زنگینلشدیر، زنگینلشدییی سویه‌ده ده دئموکراتیکله شیر.

زامانیندا صنایعلشمه‌ده گنجیکمه‌نین بدلینی خالقیمیزین (فوزنی آذربایجان) یوخسوللوق سویه-سینده یاشایاراق اؤده بیرکسه، بیلگی چاغینا گنجیکمه‌نین ده بدلینی بیر گون اؤده‌مک زورونلوقو ایله اولشجه‌ییمیزدن هر کس امین اولمالی. چونکو تاریخ، اونا لاقید اولانلاری هر زامان جزالاندیریر.

۲/۵ میلیون نفر از شهر توریستی سرعین دیدن کردند

شهردار سرعین گفت: در سال جاری حدود ۲/۵ میلیون مسافر از نقاط مختلف کشور از شهر توریستی سرعین اردبیل دیدن کردند که ۲ درصد از این تعداد را توریست‌های خارجی تشکیل می‌دهند. مهندس هدایت، با بیان خبر فوق گفت: در حال حاضر مدت ماندگاری هر یک از مسافران نزدیک به ۲ روز است که تلاش می‌شود با برنامه‌ریزی مناسب حمایت از سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف توسعه و تجهیز آب‌های معدنی و عمران شهری مدت اقامت مسافران بیش از پیش افزایش یابد تا شاهد افزایش توان اقتصادی سرعین و استان اردبیل باشیم. مهندس هدایت با اشاره به استعدادها شهر توریستی سرعین و تأکید بر شناساندن این امکانات به گردشگران سرمایه‌گذاری در خصوص مناطق تاریخی و دیدنی اطراف سرعین را یادآور شد.

درآمدهای عمومی گمرک بازرگان از مرز ۱۰ میلیارد تومان گذشت

در ۱۰ ماهه منتهی به دهمه امسال ۹۰۰ هزار نفر از مرز بازرگان تردد داشته‌اند که پیش‌بینی می‌شود این آمار تا پایان سال به یک میلیون نفر برسد. صفرزادگان - مدیر کل گمرک بازرگان - در گفت‌وگو با خبرنگاران گفت: «گمرک بازرگان در این مدت، از نظر تعداد کل مسافر در بین گمرکات زمینی کشور مقام اول، در بین کل گمرکات زمینی، دریایی و هوایی مقام دوم را داشته و طبق آمار در این مدت ۹۰۰ هزار نفر از مرز بازرگان تردد داشته‌اند. در کل تردد مسافری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۳۲ درصد رشد داشته است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال این آمار از مرز یک میلیون نفر بگذرد. مدیر کل گمرک بازرگان در خصوص جذب توریست از طریق این گمرک گفت: گمرک بازرگان در ۹ ماهه منتهی به آذرماه امسال، از نظر جذب توریست در بین گمرکات سراسر کشور مقام اول را دارا است. این آمار از آنجا ناشی می‌شود که کشور تورکیه هشتمین کشور جذب‌کننده توریست در دنیا است، اگر از همسایگی با تورکیه استفاده شود با توجه به زیباییهای آذربایجان در سال میلیونها توریست را میتوان جذب منطقه کرد.

تور دوچرخه‌سواری آذربایجان به میزبانی ۶ استان برگزار می‌شود

رییس هیات دوچرخه‌سواری آذربایجان شرقی گفت: در صورت توافق نهایی سازمان تربیت بدنی، تور دوچرخه‌سواری آذربایجان سال آینده به میزبانی ۶ استان برگزار خواهد شد. اصغر خدایاری با اعلام این خبر افزود: در نظر داریم بیستمین دوره تور آذربایجان را به میزبانی استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، گیلان، زنجان، قزوین و به مسافت ۱۴۰۰ کیلومتر برگزار کنیم. وی در پایان افزود: این تور تاکنون با جایزه ۱۵ هزار دلاری برگزار می‌شد ولی در دوره بیستم مبلغ جایزه به ۴۵ هزار دلار افزایش می‌یابد.

بیش از ۲۵ هزار واحد مسکونی روستایی استان آذربایجان شرقی با زلزله ۵/۵

ریشتری فرومی‌ریزد
معاون استاندار آذربایجان شرقی گفت: در حال حاضر در سطح آذربایجان شرقی تعداد ۲۰۰ هزار واحد مسکونی روستایی وجود دارد که از این تعداد بیش از ۲۵۰ هزار واحد در مقابل زلزله‌هایی با قدرت متوسط ۵/۵ ریشتر فرو خواهد ریخت.

« قورخو ده ده »

سحر محمدپور

صخره عظیم، حیرت انگیز و بسیار منحصر بفرد « قورخو ده ده » که در مجاورت شهرستان نمین (واقع در ۲۵ کیلو متری شمال شرقی اردبیل) در نزدیکی قصبه انباران در ناحیه ای با نام «داوود بابا» قرار دارد. آقای ثاقب حمیدی یکی از کوهنوردان اردبیلی ۵ سال پیش در حین کوهنوردی موفق به کشف این هیکل شد که در آن موقع مسوولان میراث فرهنگی استان وقتی به این کشف بزرگ ننهاند و بی توجهی و انکار این موضوع تا بدانجا پیش رفت که بر اساس اخباری که مطابق اظهار نظرهای صریح برخی از مسئولین سیاسی، نظامی و دینی طراز اول در سطح استان اردبیل منتشر شده است بعنوان نماد بت پرستی مدرن و همچنین مرکز جدیدی برای ظهور پان توریسم در میان تورکهای آذربایجان تلقی شده است! و فقط معاونت پژوهشی دانشگاه اسلامی واحد اردبیل بود که با وجودی که این اثر باستانی را سازه طبیعی دانست ولی بازم از آن منطقه به عنوان محلی که می تواند به قطب گردشگری تبدیل شود یاد کرد و آب فراوان و زلال و کوهساران بکر و دره بسیار مشجر تا نگرایی را مهم و در خور توجه دانست.

این صخره عظیم که در بخش فوقانی خود از چهره ای کاملاً شبیه به یک انسان همراه با یک کلاه بر خوردار است، در بررسیهای اولیه زمین شناسان و نیز باستان شناسان در حد یک اثر بسیار محیر العقول معرفی شده که حتی در صورت غیر انسان ساز بودن، می تواند بعنوان یکی از تروتهای بزرگ طبیعی مطرح شده و در سازمان یونسکو از قابلیت ثبت برخوردار شود. بی تردید شهرت این صخره خارق العاده می تواند سالیانه دهها هزار توریست خارجی را متوجه شرق آذربایجان کند و به این ترتیب اقتصاد مردم محروم منطقه را متحول نماید.

این اثر در کنار کوهی با صخره های بلند واقع است که در اطراف آن آثار آجرهای يك قلعه قدیمی پراکنده شده است. دره باباداود، دارای آب شیرین و درختان تنومندی است. از مسیر دره تنگ که عبور می کنی هیکل قورخو ده ده، همچون نگهبان دره خودنمایی می کند. جنس سنگهای پیکره قورخو ده ده آتشفشانی بنام علمی آگومرا و قسمتی نیز برش آتشفشانی یا جوش سنگ آتشفشانی است. از کف دره آبرو تا بالاترین نقطه پیکره حدود ۱۵۰ متر است و ارتفاع خود پیکره که به شکل سر انسانهای ماقبل تاریخ است، حدود ۳۰.۴۰ متر می باشد.

در قسمت سینه پیکره به طرف دره از روی هم افتادن تخته سنگهای بزرگ دو غار بزرگ ایجاد شده است و پناهگاه مناسبی را برای زندگی انسانهای غارنشین ایجاد نموده است و ضمناً در قسمت های بالای دره نیز تعدادی غار و جان پناه طبیعی وجود دارد. این دره به لحاظ شرایط و موقعیت جغرافیایی آب و هوایی و همچنین وجود آب شیرین و امکان رشد درختان و مهمتر از آنها وجود غارهای طبیعی برای زندگی انسانهای ماقبل تاریخ (دوران غارنشینی) بسیار مناسب است و پیکره قورخو ده ده هم مانند نگهبان دره از منطقه محافظت می نماید. انسان غارنشین در غارهایی که در سینه این پیکره واقع است زندگی می کرده و این پیکره حافظ و نگهبان خویش می دانسته است.

لازم به ذکر است که ایجاد جو روانی و روحی خاصی که این دره و محدوده این پیکره طوری است که حتی در قرنهای اخیر نیز در اویش و شخصیت های روحانی منطقه جهت چله نشینی به این دره و غار واقع در دل این پیکره پناه برده و به دعا و نیایش مشغول بوده اند که یکی از آنها «باباداود» می باشد که از در اویش منطقه عنبران است که دره نیز بنام ایشان نامگذاری شده است. شایان ذکر است که منابع تاریخ موجود در جمهوری آذربایجان (انواع نیزه و...) حاکی است که در منطقه نمین آثار ماقبل تاریخ کشف شده است.

دلیل علمی برای دست ساز بشر بودن پیکره:

شاکله اصلی پیکره توسط عوامل طبیعی از جمله شکستگی و جدا شدن قطعات از صخره موجود از قسمت های درزه و گسل بوده که اثر آیین گسلی هم در صخره قابل مشاهده است درزه های ایجاد شده توسط عوامل تکنونیک و زمین لرزه نیز توسط لایه نازگی از کلسیت پر شده است. به عبارت دیگر طرح اولیه ایجاد خمیره و شاکله اصلی توسط عوامل طبیعی است.

ولی ایجاد شیارها در پنج نقطه جهت شکل دهی این پیکره سنگی به شکل سر انسان توسط عامل انسانی است.

چرا که شیارهای ایجاد شده در قسمت پیشانی، زیر آبروها، بینی و شیار دهان و زیر چانه در قسمت های سخت و یکنواخت و بدون نقاط ضعف صخره است و این شیارها به غیر از خط زیر چانه از مرز لایه ها و یا درزه ها و گسله ها تبعیت نمی کنند. اگر این شیارها و کوزه کاریها با مرز تغییرات دانه بندی و یا بافتی و همچنین مرزهای گسلی و درزه ها تبعیت می کرد عامل طبیعی در ایجاد آنها قوت می گرفت. این عدم تبعیت دلیل بااهمیتی برای تأثیر عامل انسانی در ایجاد این شکل است. ضمناً برآمدگی پیشانی این پیکره شکل جمجمه انسانهای جنگلی و یا نئاندرتال را تداعی می کند. که بررسی این موضوع نیازمند تحقیقات زمین شناسان دیرینه شناس که تخصص انسان شناسی دارند می باشد. ضمناً در پشت پیکره وجود آثاری با جنس سنگهای متفاوت با سنگهای آتشفشانی موجود قابل مشاهده است. اگر بررسی دقیق در اطراف این پیکره انجام گیرد به احتمال زیاد سنگهای سیلیسی که توسط آنها این پیکره تراش داده شده پیدا خواهد شد.

آقای دکتر بهرام ابرولو در خصوص پیکره سنگی قورخو ده ده اظهار نمودند: سابق بر این سنگ نگاره مشابیهی، شبیه پیکره سنگی قورخو ده ده پیدا شده بود اما آنچه که اینک در دست است نمونه بی نظیری است که جای تامل بسیار دارد.

ایشان با مشاهده عکسهای مربوط به این پیکره سنگی اظهار نمودند که احتمالاً این پیکره محصول دست آدمی بوده و مربوط به بیش از سه هزار سال پیش باشد.

پیشنهاد میشود آذربایجان-یهایی که در ایام عید نوروز قصد سفر به استان اردبیل را دارند از این اثر منحصر به فرد نیز دیدن فرمایند.

۲۰ درصد جمعیت شهر زنجان در برابر زلزله آسیب صد درصدی خواهند دید

دکتر عطرچیان عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران که در سمینار دو روزه مدیریت بحران زلزله در زنجان سخن می گفت، یادآور شد: بررسیهای به عمل آمده در خصوص وضعیت زنجان نشان می دهد که این شهر از لحاظ ساختار و زیر بنا با مشکلات فراوانی مواجه است، به طوری که رقم بسیار بالایی از ساختمانهای شهر از مصالح مقاوم در برابر زلزله استفاده نکرده اند و با وقوع زمین لرزه ای با قدرت ۶ درجه ریشتر این بناها به طور یقین تخریب خواهد شد. این مطلب نشان می دهد که ۳۰ درصد جمعیت شهر زنجان در برابر وقوع زلزله آسیب صد درصدی خواهند دید. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران، در پایان تصریح کرد: از ۳ ایستگاه آتشنشانی در استان یکی بطور کلی تعطیل شده و ۲ ایستگاه باقی مانده با امکانات بسیار ناچیزی که دارند به هیچ وجه پاسخگوی خیل عظیم تقاضا نخواهند شد.

مبلغ سه میلیارد و هفتصد هزار ریال برای گسترش زبان فارسی اختصاص یافت

با تصویب لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ بیش از سه میلیارد ریال برای گسترش زبان فارسی اختصاص می یابد. به گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی، در لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور، به منظور اشاعه و گسترش زبان و ادبیات فارسی و ایجاد کرسی های زبان فارسی در خارج از کشور، پیشنهاد شده است این مبلغ در اختیار شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی قرار گیرد.

لازم به ذکر است در حالی که زبان فارسی زبان کمتر از نصف جمعیت کشور است برای آن به این اندازه هزینه صرف میشود. درحلیکه برای سایر زبانهای کشور بجای گسترش برای تخریب آنها هزینه صرف میشود. ضمناً گفتنی است همین آقایان در سال ۱۳۷۳ برای توجیه حذف نام آذربایجان از استان اردبیل از هزینه بر بودن نام آذربایجان بر این استان استفاده می کردند.

هفت هزار کارگر کشت و صنعت مغان در شرف بیکار شدن هستند

عدم پرداخت حقوق کارگران کشت و صنعت مغان، به مدت ۵ ماه و در شرف تعدیل قرار گرفتن آن ها از سوی مدیریت، این کارگران را دچار مشکلات معیشتی شدید و ناامنی شغلی کرده است. سمیه حیدری، سرپرست اجرایی خانه کارگر اردبیل با اعلام این مطلب افزود: به نظر می رسد؛ اقدامات مدیران مجتمع کشت و صنعت مغان، در راستای تعدیل نیرو و تعطیلی واحدهای این مجتمع در جهت به تعطیلی کشاندن و واگذاری آن بخش خصوصی باشد. وی گفت: از آن جایی که زمزمه تعدیل حدود ۲ هزار و ۵۰۰ نفر از کارگران این مجتمع به گوش می رسد، کارگران از این شرایط به شدت ابراز ناراضی و نگرانی کرده و خواستار بازگشت به کار و دریافت مطالبات خود شده اند.

بیش از ۲۰ درصد آب استحصالی در استان اردبیل غیر قابل استفاده است

پتانسیل سطحی رودخانه های استان اردبیل سه میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب است، اما ساماندهی نشدن حریم رودخانه های استان سالانه ۱۲ میلیون مترمکعب آب را هدر می دهد. جعفر فهیمی، مدیرکل امور آب استان اردبیل در گفت و گو با خبرنگاران با اعلام این خبر افزود: امسال ۱۶۴ میلیارد مترمکعب بارندگی داشته ایم که در مقایسه با متوسط بارندگی بلندمدت ۲۰ درصد و نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۵ درصد افزایش نشان می دهد و اظهار داشت: علت کندی عملیات اجرایی سد های استان کمبود اعتبار است. وی مشکل اصلی آب استان را فرسوده بودن شبکه تامین و تصفیه عنوان کرد و افزود: بیش از ۳۰ درصد آب استحصالی استان به همین علت غیر قابل استفاده است.

بعد از گذشت نزدیک به ۶ ماه، زمان راه اندازی تالار بورس آذربایجان غربی هنوز مشخص نیست

جمشید انصاری - استاندار آذربایجان غربی در خصوص دلایل تعویق راه اندازی بورس استان اظهار داشت: «خواست ما برای راه اندازی بورس، بهمن ماه سال جاری بود اما به دلیل اینکه وزیر امور اقتصادی و دارایی صلاحیت قصد دارند در این افتتاح حضور یابند لذا در برنامه زمان بندی، یازدهم اسفند به آذربایجان غربی برای افتتاح اختصاص یافته است!!! وی افزود: هم اکنون نیز در صدد تدارک مقدمات این افتتاح هستیم!!! گفتنی است بورس آذربایجان غربی قرار بود دهم مهرماه سال جاری راه اندازی شود اما به دهه فجر موکول شد و در آن زمان نیز استاندار آذربایجان غربی اعلام کرد که به دلیل عدم تجهیز سالن بورس، راه اندازی آن به اسفند ماه موکول شده است. مشاهدات از محل منظور شده برای بورس استان، نشان میدهد هیچ گونه تمهیداتی برای راه اندازی آن فراهم نشده است و زمان راه اندازی تالار بورس آذربایجان غربی در ابهام قرار دارد.

معادن بور (Boron) آذربایجان

علی محمدی

عنصر بور (Boron) با علامت اختصاری (B) جزء شبه فلزات محسوب می گردد. این عنصر پنجمین عنصر در جدول تناوبی عناصر و عدد اتمی آن ۵ می باشد. گروهی از کانیهای بور که از نظر اقتصادی اهمیت دارند معمولاً حاوی اکسیدبوریک و اکسید سدیم و کلسیم همراه با چند مولکول آب می باشند. علیرغم تنوع کانیهای بور می توان گفت که چهار کانی بوراکس، کلمنیت، براسیت و زابیلیت کانیهای اصلی تشکیل دهنده کانسنگ های بور محسوب می شوند. در رابطه با موارد مصرف و کاربرد ترکیبات بور می توان بطور خلاصه به موارد زیر اشاره کرد:

مقالوژی- با توجه به خاصیت جانشینی بور در بین اتمهای فلزی از این خاصیت در ساخت آلیاژهای فولادی سخت و مقاوم استفاده می شود. در این زمینه می توان کاربرد بور در شکل دادن فولاد را نام برد. ذوب آلومینیوم، بخش تصفیه خانه ها، تولید فولادهای ویژه، ساخت استارت موتورها، حمام های آبکاری، انتشار سطحی بر روی فلزات جهت ایجاد مقاومت در برابر خوردگی و ساییش و در جوش دادن فلزات نیز از اسید بوریک و بوراکس بعنوان کمک ذوب استفاده می شود. **کاربردهای هسته ای-** از تجزیه مواد رادیو اکتیو اشعه های آلفا، بتا و گاما و نوترونها تولید می شود که بور یکی از مهمترین مواد جهت جذب نوترونها است. **مصارف دارویی-** از ترکیبات بور در صنعت داروسازی استفاده زیادی می شود، از جمله داروهای ضدورم مفاصل، تهیه ویتامین A، داروهای ضد رشد باکتریها، ضد رشد تومور و ضد کلسترول را می توان نام برد. **ساخت انواع شیشه ها-** در صنعت شیشه سازی جهت ساخت شیشه های تجاری، فایبر گلاس، شیشه های ضد اسید و در سخت کردن پلاستیک جهت ساخت تانکهای ذخیره زیر زمینی که نیاز به ایف شیشه ای دارند از بور و سیلیس استفاده می شود. **شونینده ها-** واکنش ترکیبات بور با یک اسید یا باز قوی سبب ایجاد محلول خنثی می گردد و از این خاصیت در ساخت انواع صابونها و پاک کننده ها استفاده فراوانی می شود. **کشاورزی و محیط زیست-** بور عنصر مطلوبی در رشد گیاهان می باشد، بنابراین از آن در ترکیبات کود شیمیایی استفاده می شود. همچنین از آن جهت تولید حشره کش ها و آفت زداها استفاده می شود. از دیگر موارد مصرف بور می توان صنایع رنگ سازی، لعاب سازی، مواد ضد حریق، ساینده ها و دیر گذارها، صنایع الکترونیک، کاربردهای تحقیقاتی، چرم سازی، ضدیخ، انواع چسب ها، پشم شیشه، لوازم آرایشی و هوا ساز تسلیحات نظامی بعنوان افزایش دهنده قدرت رانش و انرژی خروج های پرتاب موشک و پرواز بمب افکن ها را نام برد.

کشورهای مهم دارنده ذخایر بور:

اگر چه معدود مناطق و کشورهایی در جهان نظیر پرو، هند، ایتالیا، آلمان، شیلی، آرژانتین، روسیه و چین ذخایر کوچکی از بور دارند یا بطرف مختلف از منابع داخلی خود مبادرت به تهیه املاح این عنصر می نمایند، ولی تورکیه و آمریکا بعنوان بزرگترین کشورهای دارنده ذخایر بور، تولید کننده و صادر کننده مواد خام یا فرآورده های آن هستند. تورکیه- این کشور با ۶معدوده معدنی بزرگ بور و ۱۴ ذخیره (بیگادیک، کستالک، امت، وسعت قاضی و کیرکا) و بامجموع ۶۷۷ میلیون تن ذخیره قطعی معدنی ۷۰٪ بور جهان راد اختیار دارد. در مجموع بزرگترین صادر کننده بور در جهان مطرح است. آمریکا دومین کشور صادر کننده بور بعد از تورکیه می باشد.

مهمترین پتانسیلهای بور آذربایجان (زنجان) عبارتند از: معدن بور قره گول (Qəra göl)، معدن بور میانج (Miyanəc)، معدن بور قره آغاج (Qəra ağac)

معدن بورقره گول (Qəragöl): کانسار بور قره گول باطول جغرافیایی ۴۷،۵۰ شرقی و عرض جغرافیایی ۳۴،۳۴ شمالی در ۳ کیلومتری جنوب روستای قره گول، ۳۷ کیلومتری جنوب شرقی ماهنشان و حدود ۸۰ کیلومتری غرب-جنوب غرب زنجان واقع شده است. این کانسار تنها کانسار فعال بور در ایران است که در رسوبات قاره ای سازند قرمز بالایی به سن میوسن پایانی قرار گرفته است. ذخیره قطعی کانسار حدود ۲۵۰۰۰ تن و ذخیره احتمالی آن حدود ۴۰۰۰۰ تن می باشد. زون معدنی کانسار بصورت عدسی های پراکنده ای با قطره های مختلف در لایه های رسی-مارنی با امتدادشمال شرق-جنوب غربی در هسته یک تاقیسی قرار گرفته است. شیب لایه های در برگیرنده ماده معدنی نزدیک به قائم می باشد. طول زون معدنی حدود ۴۵۰ متر و عرض آن از یک متر در حاشیه شمال شرقی تا بیست متر در مرکز کانسار متغییر است. کانیهای تشکیل دهنده کانسار بورانه های آبدار بوده که این کانیها عبارتند از: هیدروبوراسیت، کلمنیت، پرسیت و زابیلیت. کانی اصلی کانسار هیدروبوراسیت می باشد. کانسار بور قره گول یک کانسار اپی ژنیک و هیدروترمال از نوع جوی می باشد. این معدن در حال حاضر تنها معدن فعال بور در آذربایجان و ایران می باشد. استخراج از این معدن برای اولین بار توسط بخش خصوصی از سال ۱۳۵۱ تا سال ۱۳۵۹ انجام گرفت که در این مدت ۲۴۰۰ تن ماده معدنی استخراج گردید. از سال ۱۳۵۹ به بعد امتیاز بهره برداری معدن به بنیاد مستضعفان واگذار گردید که در پی آن مقدار ۵۰۰۰ تن ماده معدنی توسط شرکت سیلیکو (پیمانکار بنیاد مستضعفان) استخراج شده است. عملیات بهره برداری شرکت مذکور تا سال ۱۳۶۵ ادامه داشت. از سال ۱۳۶۶ بهره برداری این معدن به شرکت منطقه آذربایجان شرقی واگذار گردید. شرکت مذکور تا اواسط سال ۱۳۶۹ مقدار ۳۰۰۰ تن ماده معدنی استخراج نمود. پس از آن استخراج کانسار از اواسط سال ۱۳۶۹ به شرکت معدنی دماوند که تحت پوشش بنیاد مستضعفان بوده واگذار گردید. این شرکت هم اکنون نیز عهده دار بهره برداری از این معدن می باشد.

معدن بور میانج (Miyanəc): رخنمون معدن بور میانج در فاصله ۴ کیلومتری روستای میانج در ۱۶۰ کیلومتری زنجان واقع شده است. ذخیره این کانسار معادل ۴۲۰۰ تن اکسید بور با عبار ۴۲ تا ۴۰ درصد تعیین گردیده است که با تکنولوژی موجود ۸۰ درصد قابل بهره برداری است.

معدن بور قره آغاج (Qəra ağac): این کانسار در ۳ کیلومتری روستای قره آغاج در استان زنجان قرار دارد. این معدن بور نیز از نوع هیدروترمال جوی بوده و در داخل یک دره قرار دارد. از این معدن هم اکنون بهره برداری نمی شود.

بدلیل تشابه زمین شناسی زونهای بورات آذربایجان و تورکیه، همچنین با توجه به اینکه معادن بور میانج و قره آغاج نیز در زنجان واقع هستند، و به لحاظ اینکه معدن میانج در امتداد گسلی با روند شمال شرق- جنوب غرب قرار گرفته است و وجود چشمه ای که در مجاورت این کانسار که بشدت تلخ بوده و حاوی مقدار زیادی بور می باشد. امید به کشف ذخایر زیادتری از معادن بور در زنجان را بشدت تقویت می کند.

همچنین آب دریاچه ارومیه بدلیل غلظت املاح زیاد حاوی مقداری بور می باشد که امکان بهره برداری از بور آن بطریق تجزیه شیمیایی آب دریاچه می باشد. هم اکنون کشورهای آلمان و روسیه از تخریب آب دریا بور مورد نیاز خود را بدست می آورند.

منابع:

- ذکری، ر.، ۱۳۷۴، بررسی وضعیت کانی های بور در ایران و جهان، وزارت معادن و فلزات، ۱۰۸ صفحه
- کاظمی، ج.، ۱۳۸۰، بررسی خاستگاه کانسار بورقره گول زنجان با نگرش ویژه بر مشخصه های سنگ شناسی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، ۱۴۴ صفحه
- گزارش کانه آرایشی کانسنگ معدن بور قره گول، ۱۳۷۶، گروه مهندسی معدن دانشکده فنی دانشگاه تهران، ۱۶۰ صفحه
- فرجام باستانی، م.، ۱۳۷۶، کانی شناسی و کانی زانی و خاستگاه و عوامل کنترل کننده محیطی تمرکز بور در کانسار بور قره گول زنجان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی، ۳۰۷ صفحه

ایجاد سه پارک جنگلی در جاده های طبس

امسال چهار میلیارد دو بیست میلیون ریال از محل اعتبارهای ملی و استانی برای توسعه فضای سبز، طرحهای بیابان زدایی و مرتع داری در شهرستان طبس هزینه شده است. رئیس اداره منابع طبیعی طبس گفت علاوه بر این ۱۵۰ هزار نهال و گلدانی طاق برای طرحهای بیابان زدایی تولید و چهار هکتار از بیابانهای طبس در همین مدت جنگلکاری شده است. وی گفت: سه پارک جنگلی در محورهای طبس به خراسان، کرمان و یزد با اعتباری بالغ بر سه میلیارد ریال در حال اجراست.

حذف اعتبار انتقال آب کارون به رفسنجان در بودجه

با پیگیری نمایندگان خوزستان، از اختصاص پانصد میلیون دلار اعتبار فاینانس برای انتقال آب سرچشمه های کارون به باغ های پسته رفسنجان، جلوگیری شد. عبدالله کعبی، نماینده مردم آبادان در مجلس شورای اسلامی، در این زمینه گفت: پانصد میلیون دلار به صورت فاینانس در بودجه سال آینده گنجانده شده بود که از طریق بانک های کشاورزی و صنعت و معدن برای ایجاد اشتغال های کوچک و زودبازده در کشاورزی و صنعت به کار گرفته شود که متوجه شدیم با لابی انجام شده از سوی برخی افراد بانفوذ در رفسنجان و بانک های کشاورزی و صنعت و معدن، قرار بوده است این اعتبار در اختیار تعاونی های پسته کاران رفسنجان در چهارچوب طرح انتقال آب کارون به رفسنجان قرار گیرد. وی گفت: پافشاری نمایندگان استان خوزستان، باعث شد تا جلوی این حرکات رانت خوارانه گرفته و از این اعتبار برای همه بخش های کوچک و زودبازده در زمینه های کشاورزی و صنعت در سراسر کشور استفاده شود. کعبی با هشدار نسبت به برخی از سوءاستفاده ها گفت: در حالی که با سیاست های غلط، نتوانسته اند نخل های خوزستان را در آبادان و خرمشهر بازاری کنند و به این محصول استراتژیک به شدت لطمه می رسانند، درست نیست با استفاده از لابی و رانت، افرادی در نقطه ای از کشور فربه تر و چاق تر شوند. نشریه آذربایجان به مردم استان خوزستان به خاطر داشتن چنین نمایندگانی که با طرح های ناعادلانه کویری مقابله کردند تبریک میگوید.

یک چهارم معادن اورانیوم جهان در قزاقستان است

یک هفته نامه چاپ آلمانی قزاقستان نوشت: ۲۵ درصد معادن اورانیوم جهان در قزاقستان قرار دارد. شرکت ملی صنایع اتمی قزاقستان اعلام کرده است که در نظر دارد در سال ۱۳۹۴ تولید اورانیوم این شرکت را به ۱۵ هزار تن برساند تا اولین شرکت تولید کننده اورانیوم در جهان باشد.

تورکیه ردهی هشتم تورسیم جهان را به دست آورد

روزنامه ی جمهوریت چاپ آنکارا نوشت: تورکیه با رشد ۲۱ درصد صنعت جهانگردی خود ردهی هشتم جهان را کسب کرده است. روزنامه ی جمهوریت چاپ تورکیه افزایش ارزش افزوده ی بخش جهانگردی تورکیه را نقطه ی عطفی برای اقتصاد این کشور دانسته و نوشته است: تورکیه در سال گذشته شمار توریست های خارجی خود را از ۱۴ میلیون نفر به ۱۷ میلیون نفر افزایش داده و عنوان کشور سریع الرشد مدیترانه را از آن خود ساخته است. این روزنامه می افزاید: تورکیه در نظر دارد در سال ۲۰۱۰ شمار توریست های خود را به ۳۰ میلیون نفر و درآمد حاصل از آن نیز را به سطح ۲۰ میلیارد دلار افزایش دهد.

نشریه آذربایجان
 زمینه انتشار: اقتصادی-اجتماعی-ورزشی
 صاحب امتیاز و مدیر مسئول: کاظم سعادت
 هیئت تحریریه و مجریان:
 علی کدخدایی، سحر محمدپور، ابوالفضل شیخزاده،
 بابک حبیبی، کاظم سعادت
 آدرس: تهران، خیابان ۱۶ آذر، ساختمان فولاد، واحد
 نشریات دانشجویی، نشریه آذربایجان
 آدرس پست الکترونیکی:
 azeconomy@yahoo.com

Azərbaycan iqtisadi, Tehran bilimyurdu Türk öyrəncələrinin iki həftəlik iqtisad Dərgisi, Dəyər 25 tumən, say 8, 2005March. 06

قیسسا خبرلر

معرفی منبع: تحلیل و پیش‌بینی یخبندان در آذربایجان

فیروز مجردقره‌باغ، به راهنمایی: علی‌اصغر موحدان‌نیش.
 پایان نامه (دکتر) -- دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۶، علوم انسانی، جغرافیا
چکیده: یخبندان یکی از پدیده‌های مهم و زیان‌آور مورد مطالعه در اقلیم‌شناسی است که از دیدگاه کاربردی به بسیاری از فعالیت‌های انسانی به ویژه فعالیت‌های کشاورزی ارتباط پیدا می‌کند. لزوم برنامه‌ریزی در برابر خطرات این پدیده ایجاب می‌کند تا مطالعاتی بر روی ویژگیها، شاخصها، خصوصیات فضایی، قابلیت وقوع و پیش‌بینی آن به تفکیک شاخصهای مختلف، صورت گیرد. در این رساله در راستای اهداف فوق‌الذکر، چهارچوب مطالعاتی یخبندانها و اصول و روشهای تحلیل و پیش‌بینی کمی یخبندان در منطقه آذربایجان مورد مطالعه قرار گرفته است. برای اولین بار، بر مبنای تئوری تقاطع که خصوصیات آماری متغیرهای تصادفی را در بالا و پایین آستانه‌های بحرانی بررسی می‌کند علاوه بر ارائه تعریف جدیدی از یخبندان، ویژگیهای یخبندان به صورت نظام‌دار تحلیل و بر مبنای آن شانزده شاخص یخبندان استخراج شده است...

شهرستان باهار (بهار)

مریم شریفی

مشخصات در تقسیمات کشوری: شهرستان باهار (بهار) واقع در استان همدان با گستره ای معادل ۱۳۳۴ کیلو متر مربع، دارای سه بخش مرکزی، لالچین (له لین) و صالح آباد، شش دهستان و هفتاد روستا و سه شهر باهار، لالچین و صالح آباد می باشد.

موقعیت جغرافیایی: این شهرستان در غرب استان همدان واقع شده که از شمال به شهرستان کبودرآهنگ (کوزنگ)، از شرق و جنوب شرقی به شهرستان همدان، از جنوب به رشته کوه الوند و از جنوب غربی به شهرستان اسدآباد و از غرب به استان کردستان محدود است.

آب و هوا، مراتع، رودخانه ها، گونه های گیاهی و درختی: این شهرستان از نظر طبیعی دارای آب و هوای خشک بوده و رژیم بارندگی آن از نوع اقلیم مدیترانه ای است. سطح مراتع آن در همین سال برابر ۱۶۵۲۵ هکتار بوده که تنها ۶ درصد آن غنی و ۲۳ درصد متوسط به شمار می آید. رودخانه های جاری در آن عبارتند از: صالح آباد، باهادریبیگ و قره آغاج چایی. گونه های گیاهی و درختی آن شامل بومادران، گون، درمنه، شیرین بیان، بارهنگ، پونه و پیریک و در نقاط میان دره ای درختان گردو، صنوبری، تیریزی، افرا، زبان گنجشک می باشد.

جمعیت و اشتغال: در سال ۱۳۷۵ جمعیت این شهرستان ۱۲۷۱۳۵ نفر برآورد شده که ضریب شهرنشینی آن ۴۰/۸۹ درصد بوده است. همچنین تراکم جمعیت ۹۶/۱۶ نفر در کیلومتر مربع برآورد شده که نسبت به کل استان ۲/۶۸ نفر در کیلومتر مربع بیشتر است. نرخ اشتغال در بخش کشاورزی ۴۸/۷۴ درصد، بخش صنعت و معدن ۲۵/۲۲ درصد و بخش خدمات ۲۵/۹۶ درصد بوده است.

جاذبه های گردشگری: کاروانسرای تاج آباد متعلق به عهد قاجار، خانه قدیمی منسوب به شجاع الملک از عهد قاجار، قلعه های اربابی، امام زاده عسگر (احتمالاً متعلق به قرون میانی هجری)، آرامگاه آیت... شیخ محمد بهاری، رودخانه سیمینه رود، دشت سرسبز باهار، تپه مهاجران، تپه سیمین زاغه، کارگاههای سفال و سرامیک لالچین، خرابه های قلعه تاریخی "دیوان فالاسی" (دویلر قاله) در شهر باهار، متعلق به عهد سلجوقیان که به دلیل ساخت و ساز و عدم توجه سازمان میراث فرهنگی نابود شده است.

امور اقتصادی و تولیدی: منابع سرشار آبی، حاصلخیزی خاک و دشت هموار، این شهر ستان را به یکی از قطبهای کشاورزی کشور در زمینه تولید محصولاتی نظیر سیب زمینی، گوجه فرنگی، خیار و علوفه دامی درآورده است. در سال زراعی ۱۳۸۲ سطح زیر کشت باغی و زراعی شهرستان ۶۱۹۵۲ هکتار بوده که سیب زمینی، سیب‌گندم ترتیب با سطح زیر کشت ۴۲۶۰۹ و ۶۲۱۴،۷۸۸ هکتار ترتیب معادل ۵/۳۴٪، ۲۸/۲٪ و ۱۰/۶٪ کشت استان بوده است. تولیدات باغی و زراعی این شهرستان معادل ۴۰۹۷۶۸/۸ تن می باشد که ۱۲ درصد از تولیدات باغی و زراعی استان را تشکیل می دهد. دو واحد کشت گلخانه یعنی ۵ درصد استان با وسعت ۲۵۰۰ متر مربع در همین سال در این شهرستان وجود داشته است. تعداد واحدهای دامی آن برابر ۶۷۳۶۲۷ واحد دامی است که ۹/۹ درصد از کل تعداد واحدهای دامی استان را تشکیل می دهد. در این سال ۱۹ واحد دامداری صنعتی سنگین و ۷۱ واحد مرغداری صنعتی دارای مجوز بهره برداری وجود داشته است. نیز تعداد ۱۳ استخر پرورش ماهی با ظرفیت تولید ۲۱ تن فعالیت داشته است.

صنعت و معدن: عمده فعالیت صنایع دستی شهرستان در رشته های قالی بافی، سفال و سرامیک (سختی) می باشد. این شهرستان دارای دو شهرک صنعتی است. در سال ۱۳۸۰ دارای ۱۶ کارگاه صنعتی بزرگ با اشتغال زایی ۱۱۳۶ نفر بوده که سهم شهرستان از کل تعداد کارگاههای صنعتی بزرگ و اشتغال در این واحدها در استان به ترتیب برابر ۷ و ۱۲/۷ درصد می باشد. تعداد معادن فعال شهرستان در سال ۱۳۸۲، ۲۰ معدن بوده و وسعت تحت پوشش معادن شهرستان به ۴۹/۳۴ کیلومتر مربع می رسد. ذخائر مواد معدنی آن برابر ۶۷۴۰۴۸ تن برآورد گردیده که میزان استخراج سالانه از این معادن ۵۱۱۰۰ تن پیش بینی شده است.

بازرگانی: تا پایان سال ۱۳۸۲، ۷ انبار سنتی و مکانیزه در شهرستان احداث گردیده است که ظرفیت انبارهای سنتی ۴۰۰ تن و ظرفیت انبارهای مکانیزه ۷۰۵۰ تن می باشد. عمده محصول صادراتی شهرستان سفال و سرامیک است که علاوه بر شهرهای مختلف به ۴۲ کشور دنیا صادر می شود.

عمده ترین قابلیتها و نقاط قوت: وجود قابلیت‌های کشاورزی، دامپروری و صنایع دستی در زمینه سفال و فرش، سفره های آبی زیرزمینی غنی، خاک و اقلیم مناسب، وجود معادن خاک رس مرغوب، سنگ آهن، سنگهای تزئینی و لاشه آهنکی، تراکم نسبی راههای مناسب نسبت به کل استان، امکان احداث و گسترش سدهای مخزنی، وجود تولیدات دامی عمده و کشتارگاههای صنعتی.

عمده ترین تنگناها و محدودیتها: برداشت بیش از حد مجاز از منابع آبهای زیرزمینی و افت سطح آن، پایین بودن راندمان تولید به دلیل استفاده از شیوه های قدیمی نگهداری و پرورش دام، پایین بودن سرمایه انسانی در نیروهای شاغل در بخش کشاورزی، مهاجرت نیروی انسانی متخصص از شهرستان، کمبود امکانات زیربنایی در زمینه جذب سرمایه، عدم وجود تشکلهای تولیدی و صادراتی، نبود یا کمبود صنایع تبدیلی در زمینه محصولات کشاورزی و معدنی، کمبود تاسیسات خدمات گردشگری، فقدان صنایع بزرگ، عدم بکارگیری سیستمهای نوین در بهره برداری از معادن.

- تبلیغات مرحله قبل از کلدگ: فرماندار میانداوب خیرداد کارخانه پتروشیمی قوشاچای (میانداوب) بزودی احداث می‌شود. در آذربایجان چند مرحله تبلیغات برای کارخانه‌هایی که هیچ وقت افتتاح نمیشوند وجود دارد که بیشترین زمان را مرحله "بزودی احداث میشود" به خود اختصاص میدهد.

- اوسته دندبیمیز سؤز: استاندار اردبیل گفته‌اند پروژه بزرگ راه‌آهن اردبیل وارد مرحله عقد قرارداد شده است (مرحله عقد جدیداً به مراحل سرکاری اضافه شده است).

- زهره صادقی همسر خانمی رییس جمهور ایران به دعوت زینت کرزای همسر حامد کرزای رییس جمهور افغانستان وارد این کشور شد.

- استاندار آذربایجان غربی گفت: « در مذاکرات با طرف‌های تورک، تبدیل بازارچه‌های مرزی مشترک به مرکز تجارت مرزی را بررسی می‌کنیم (دیده میشود گاهی مسئولین استانهای آذربایجان از افراد غیر بومی و غیر تورک انتخاب میشوند. اگر این استاندار چنین باشد جمله‌اش صحیح است ولی اگر آذربایجانی باشد جمله حضرت بوی چاپلوسی دارد).

- به گزارش روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی، بر اساس آمارهای موجود مساحت باغات استان آذربایجان شرقی ۹۱ هزار و ۲۳۰ هکتار است که از نظر سطح زیر کشت رتبه چهارم کشور را به خود اختصاص داده است که از مجموع این باغات ۸۸۱ هزار و ۳۰۰ تن انواع محصول برداشت شده است.

- شرکت خصوصی ذوب‌آهن اردبیل به عنوان واحد نمونه‌ی تولید کشور انتخاب شد.

- پل دریاچه ارومیه سال ۸۵ به بهره‌برداری خواهد رسید. احداث پل میان گذر دریاچه ارومیه تاکنون با مخالفت مراجع حفاظت از محیط زیست مواجه شده است.

- تالار بورس اردبیل افتتاح شد.

- نیمی از پل تاریخی کسبان در استان آذربایجان غربی در چهار کیلومتری شهرستان قره‌صیاءالدین تقریباً تخریب شده است.

- ضرب نفوذ تلفن روستایی در استان تورک نشین خراسان شمالی ۵۴ درصد پایین تر از ضرب کشور است. ضرب روستایی کشور ۱۲ و این ضرب در خراسان شمالی ۶ است.

- پرواز مستقیم تبریز- دمشق برقرار شد.

- همایش بین المللی "از بهزاد تا سلطان محمد" در تهران و تبریز برگزار میشود.

- با رفع ایرادات شورای نگهبان و توافق طرفهای ایرانی و تورکیه‌ای، تورکسل (Türkسل) قرارداد آپورتور دوم را به زودی اجرا می‌کند.

- معاون اقتصادی وزارت راه گفت: به شرکت تورکیه‌ای تاو خسارتی تعلق نمی‌گیرد.

- ارزش صادرات کالاهای تولیدی استان آذربایجان شرقی به خارج از کشور در دیماه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۶٫۹ افزایش یافت.

- محاکمه مسعود ییلماز از نخست وزیران پیشین تورکیه به اتهام فساد مالی در دادگاه قانون اساسی تورکیه آغاز شد.

- مدیر عامل شرکت تورکیه‌ای تورکسل: شرکت ما فعلاً در صدد کناره گیری از بازار ایران نیست.

- قزاقستان پارک فناوری هسته‌ای بنا میکند.

- متاسفانه تاکنون هیچ یک از گلخانه‌های استان اردبیل تحت پوشش بیمه قرار نگرفته‌اند.

- ۰۳ چشمه آب معدنی در استان اردبیل شناسایی شده است

- ۶۲ درصد مردم تورکیه از عضویت این کشور در اتحادیه‌ی اروپا حمایت می‌کنند.

- ۷۰ !!! دستگاه تراکتور بین زارعین شهرستان اهر توزیع شد.

- مدیر آموزش و پرورش بناب گفت: سرانه فضای ورزشی سرپوشیده برای هر دانش‌آموز تقریباً ۲ سانتیمتر است که با استانداردهای جهانی و کشور فاصله زیادی دارد.